

**MEDLEMSBLAD
NORRKÖPINGSAVDELNINGEN**

februari – maj 2025

Ordförande har ordet

Jag vill summera detta år med ett tack till alla medlemmar för den fantastiska entusiasmen ni har visat under det gångna året, speciellt går tankarna till Vårstämningen. Att se vad man kan åstadkomma när alla arbetar mot samma mål. Jag är säker på att vi tillsammans kan uppleva flera härliga dagar på sommarhemmet det kommande året.

/Vesa Ojava

Willy Andersson

Willy är en av våra mest aktiva medlemmar i DHR Norrköping och synnerligen på Sommarhemmet. Han är alltid närvarande vid alla möten och hjälper till med allt han kan. Det är byggnad av nya bryggan och annat som kan snickras, fixa i trädgården samt att ordna så vi får fina sommarblommor som exempel. Willy klipper även gräsmattan på sommaren så det är snyggt och fint i trädgården. Willy gillar att fixa i trädgården på Sommarhemmet men hans stora passion är egentligen fiske. Willy har fiskat mycket på sin fritid och hade båt i Stegeborg och anordnade fiskeresor i skärgården.

Willy har i sitt yrke varit åkare för bl. a. TvNo. Då han arbetade för TvNo var han ordförande för företagets idrottsförening som årligen anordnade resor till skärgården med aktiviteter för de anställda. Senare var Willy åkare för Lasarettet i Norrköping där han körde varor för sjukhusets organisation. Willy har i hela sitt vuxna liv kört taxi, buss och lastbil så det är inte förvånande att fordon/bilar har varit ett av Willys största intressen förutom fisket. Att åka runt i Sverige på nya platser i sitt arbete har uppskattats mycket av Willy.

Willy är född och uppväxt på Skepparegatan i Norrköping, näst intill Skeppsfoneringen som tidigare fanns. Så han var en riktig stadskille men har även under ett antal år bott i Finspång.

Men man kan nästan tro att Willy är uppvuxen i Göteborg eftersom vi ofta får höra skämt och göteborgsvitsar vilket vi uppskattar med glädje och gott skratt.

På frågan om hur Willy kom med i föreningen svarade han att efter en dag i Svärtinge med kollegan, grannen och vännen Monica gick en promenad längst med sjön Glans strad i Svärtinge. Då kom han till

Sjöstugan och såg Vesa stå i snickarboden och frågade vad han gjorde och om han också kunde hjälpa till. Svaret från Vesa var då: Du är så välkommen till vår snickarbod och till vår förening.

För Willy betyder DHR Norrköping gemenskap, kameratskap och roligt att få träffa många vänner vid de olika sammankomsterna.

Vi i föreningen är oerhört tacksamma för att den varma, ödmjuka och roliga Willy är medlem hos oss och som hjälper oss så mycket.

/styrelsen

Vårens program 2025

Se vårens och sommarens program nedan. För deltagande på möten/aktiviteter önskar vi anmälan till Vesa Ojava (070-7181096) alt. till norrkoping@dhr.se. För senast anmälningsdatum, se under varje aktivitet. Om inget annat anges så kommer möten/sammankomster vara på Sommarhemmet, Sjöstugan Bonäs gård 4, Svärtinge.

11 februari kl. 14-16, tisdag, Föredrag från Fixartjänst Norrköpings kommun. Efter föredraget blir det fika och diskussion. Anmälan senast 9 februari.

16 februari kl. 14-16, söndag, Medlemsmöte, Föredrag av Pierre Schori med titeln "Med X i Vita Huset: vad betyder det för Europa och Sverige?" Vi bjuder på kaffe och smörgås. Anmälan senast 12 februari.

18 februari 15-17:30, tisdag, Filmkväll. Det serveras varmkorv med bröd samt popcorn. Filmen för kvällen blir "Hammarskjöld", en svensk drama-thrillerfilm. Anmälan senast 16 februari.

16 mars kl. 14-17, söndag, Årsmöte. Underhållning för mötet blir sång och musik av Mikael Leonardsson. Det bjuds på fika med räksmörgås och kaffe. Anmälan senast 12 mars.

18 mars kl. 14-16, tisdag, Föredrag/information från Smartoteket följt av frågestund och fika. Smartoteket är en inspirationsmiljö för vardagsteknik för funktionshindrade och äldre. Anmälan senast 14 mars.

8 april kl. 15-17, tisdag, Räddningstjänsten kommer för att informera om brandskydd följt av fika och frågor som ni medlemmar har. Anmälan senast 4 april.

15 april kl. 15-17, tisdag, Brottsofferjouren informerar om bedrägerier. Efter föredraget fikar vi och diskuterar eftermiddagens frågor. Anmälan senast 11 april.

20 april kl. 14-16:30, söndag, Medlemsmöte/Påskfest med fika, quiz och chokladlotteri. Anmälan senast 16 april.

13 maj kl. 14-16, tisdag, Information från TeamOlmed som erbjuder personer som är i behov av ortopedtekniska hjälpmedel, skor, inlägg, etc. Vi bjuder på fika. Anmälan senast 9 maj.

18 maj kl. 14-16, söndag, Medlemsmöte/Vårfest med underhållning. Om vädret tillåter blir det korvgrillning i trädgården. Anmälan senast 14 maj.

7 juni kl. 11-15, lördag, Öppet hus på Sommarhemmet med information om vår verksamhet, tipspromenad och lekar för alla åldrar. Det bjuds på fika och glass till barn som kommer. Ta med en vän eller två. Ingen anmälan behövs.

10 juni kl. 16-19, tisdag, Grillkväll. Ta med det ni vill grilla samt dryck, vi bjuder på kaffe och kaka. Anmälan senast 8 juni.

20 juni kl. 13-18, fredag, Midsommarfirande på Sommarhemmet. Vi kommer resa midsommarstången följt av dans och musik. Vi får besök av Hemgårdens folkdanslag som kommer ca kl. 15. Medtag egen mat och dryck, DHR bjuder på kaffe och tårta. Anmälan senast 16 juni.

Styrelsen hälsar er varmt välkomna till alla aktiviteter.

Fia Borg har ordet

I dag har jag besökt en föredömlig Handikappstolalett. En toalett som många säkert skulle uppskatta. Jag befinner mig på en galleria utanför Örebro. Tänk att det finns en handikappstoa som har lift. Även personer med omfattande funktionshinder ska inte behöva tänka på ” kan jag gå på toaletten eller inte, om jag är utanför mitt hem.”

Det vor en lättnad om det fanns en lift med liftsele som passar alla. Vidare behöver dörröppningen ses över. Finns det dörröppning via knapp som alla kan använda? Hur kan man låsa toaletten och senare lätt komma ut? Som funktionshindrad klarar man det kanske inte det själv och alla har inte en assistent som kan bistå. Ska man då sitta på toaletten och skrika till allmänheten så de hör och kan hjälpa till? Det borde vara en självklarhet att det finns toaletter i det offentliga rummet som alla har tillgång till. Detta är en fråga som jag tycket att DHR Norrköping skall driva. Toaletter i offentliga rummet fungerar inte idag!

En anna fundering jag har fått under helgerna är att det inte alltid är en självklarhet att det går att fira en högtid/helg med vänner och eller anhöriga. Som rörelsehindrad kan du mötas av en trappa och till och med en trappa innan hissen som gör att du inte kan fira Jul där du tänkt eller planerat. Du måste ta reda på hur det ser ut innan, som en icke funktionshindrad inte behöver. Det är inte så självklart. Du kan inte ta förgivet att den du ska besöka har samma syn eller förståelse på tillgänglighet som du har, eller att personen ens har tänkt på tillgänglighet som behövs. Det jag tänker på är inte bara funktionstillgänglighet utan även problematik som inte syns som allergier eller psykosociala hinder. Detta är något vi måste tänka på och informera mer om, dels till våra anhöriga men även till kommunen och tillgänglighetsorganisationer.

Till min kännedom har det kommit att kommuner tänker att ta bort så kallade ”trappklättrare” som under många år har funnits som en resurs i färdtjänsten. Detta gör också att det blir svårare för funktionshindrade att besöka vänner och familj som inte har en anpassad entré till lägenheten. Detta är något vi i DHR bör bevaka och bestrida. Alla skall få samma möjlighet att träffa nära och kära.

/Fia

Bort med hindret!

Vi har gjort anmälningar om enkelt avhjälpt hinder till Norrköpings kommun via DHR:s app. På förbundets hemsida kan man läsa om vad som räknas som ett enkelt avhjälpt hinder. För att underlätta har DHR tagit fram appen Bort med hindret! Med DHR:s app kan vem som helst anmäla ett enkelt avhjälpt hinder via sin smartphone

varhelst hindret upptäcks. Appen går inte att ladda ner i telefonen ännu utan du öppnar sidan www.bortmedhindret.se för att få fram den i din smartphone alternativt scanna QR-coden till höger. Vi måste hjälpas åt för att öka tillgängligheten. Vem som helst kan göra en anmälan om ett enkelt avhjälpt hinder. DHR har tyvärr märkt att även när folk gör en anmälan via vår app "Bort med hindret", så svarar många kommuner att de inte är ansvariga, vilket alltså inte stämmer. Ut på stan och bort med hindret!

Information från kommunala rådet för funktionshinderfrågor (KRF)

Undertecknad blev invald i KRF och har deltagit på två sammanträden under hösten. På sammanträdena hanteras bla samrådsremisser och varje sammanträde har olika teman som vi diskuterar i grupp.

På årets sista sammanträde hanterades Färdtjänstens uppdrag. Företrädare för Östgötatrafiken och Norrköpingskommun svarade på inkomna frågor.

Man klaggjorde för ansvaret mellan olika aktörer:

- Östgötatrafiken ansvarar för upphandling av färdtjänstfordon och genomför uppföljningar med leverantören. Nytt avtal från den 1 juni 2025 innefattar inte fler fordon, men fler bussar och färre bilar
- att trafikföretagen ansvarar för att föraren har den kompetens som anges i avtalet, exempelvis hantering av akuta situationer och har språkkunskaper som krävs. Här kom flera kommentarer om att det uppstår problem mellan förare och resenärer.

Östgötatrafiken och kommunen uppmanade oss att lämna synpunkter och klagomål till Östgötatrafiken. Östgötatrafiken i sin tur kontaktar trafikföretaget som utreder och återkopplar till Östgötatrafiken. Har du klagomål eller synpunkter och behöver hjälp med att skriva eller har frågor tveka inte att kontakta undertecknad så hjälper jag gärna till.

Det genomförs ca 6000 resor per dag. Ett problem är att ca 2000 resor avbokas sent, vilket förförsvårar planering av resorna. Detta gör att det blir sena ändringar i körschemat för chaufförerna och därmed ändringar för dig som resenär. Detta pussel är inte lätt att lägga. Jag trodde inte att det var så många sena ändringar.

Under sammanträdet diskuterades kommunens visionsarbete. Den innefattar hela kommunens geografiska område och ska vara hållbar över tid och med bred förankring, oberoende av politiskt styre. Nu pågår dialoger i befintliga forum med olika målgrupper i samhället, exempelvis KRF och landsbygdsföreningar. Sammanställningen från dialogerna tas med i underlaget till slutversionen av den nya visionen, som skickas på avslutande remissrunda innan beslut i kommunfullmäktige i mars år 2025.

Kommunfullmäktige beslutade 25 nov 2024 att flytta verksamhet för personer med funktionsnedsättning (VPF) till socialnämnden från och med den 1 januari 2025, vilket är 40 procent av vård- och omsorgsnämndens nuvarande verksamhet. Hemtjänst för personer i alla åldrar, kommer att kvarstå hos vård- och omsorgsnämnden.

Undertecknad valdes in i arbetsgruppen för tillgänglighetsfrågor och kommer medverka i gruppen under 2025. Jag kommer ha fortlöpande dialog med vår interna tillgänglighetsgrupp.

Vänligen Krister Johansson
krister.johansson74@outlook.com

Tips från styrelsen

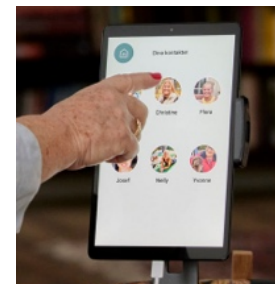
Fixartjänsten är en gratis tjänst som är till för dig över 69 år och bor i eget boende. Du kan få hjälp med vissa praktiska saker som du inte kan göra själv till exempel byte av glödlampor. Det är Norrköpings kommun som erbjuder tjänsten. Kontakt via telefon: 011-15 53 37 eller mejl, fixartjanst@norrkoping.se.

Träffpunkter: Norrköpings kommunala träffpunkter vill bjuda in dig som är äldre och ge dig möjlighet till en aktiv fritid och sällskap. I samarbete med föreningar, organisationer och grannar runt omkring arrangeras olika aktiviteter. På alla träffpunkter finns något för huvud, kropp och själ. På några av träffpunkterna finns det en servering där man kan köpa lunch. I vissa fall behöver du beställa lunchen dagen innan. Fråga aktivitetsledaren om vad som

gäller på just den träffpunkt du vill besöka. Kaffe och kaka finns att köpa till självkostnadspris på samtliga träffpunkter. Du är välkommen till vilken eller vilka träffpunkter du vill oavsett var i Norrköping du bor. Träffpunkter finns bl. a. på Bråddgatan 31, Linköpingsvägen 14–16, Norralundsgatan 7, Rösgången 31 och S:t Persgatan 134. Det finns fler träffpunkter i Norrköping men även på Vikbolandet och i Söderköping. Se mer information på www.norrkoping.se/stod-och-omsorg/aldre-och-senior/traffpunkter. Kontakt: Förvaltningshuset Rosen Trädgårdsgatan 21 602 24 Norrköping. Telefonnummer: 011-15 00 00. Facebook: Norrköpings träffpunkter'

Smartoteket är en inspirationsmiljö för vardagsteknik. Här kan du få tips och råd som kan bidra till ökad aktivitet, delaktighet, självständighet och trygghet. Här visas allt från enkla, smarta vardagsprodukter och hjälpmedel till mer avancerad teknik och bostadsanpassningar. Kontakt: Drottninggatan 32 602 24 Norrköping, 011-15 34 59. Mail: smartotek@norrkoping.se

Anhörig- och kunskapscenter vänder sig till alla anhöriga som behöver stöd, oavsett ålder. De erbjuder stödsamtal, samtalsgrupper och kurser, föreläsningar och andra aktiviteter. Kontakt: Drottninggatan 32 602 24 Norrköping, 011-15 54 30. Mail: anhorigstod@norrkoping.se

En återblick till aktiviteter under hösten 2024

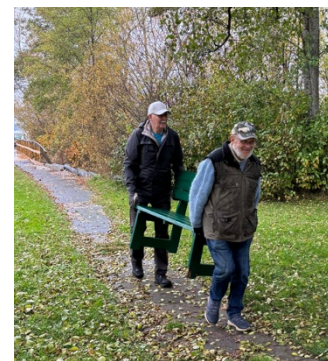
Vår första sammankomst under hösten var 7 september då styrelsen informerade om arbetet följt av en härlig kräftskiva. Vi var över 20 medlemmar som njöt av god mat i alla dess former. Traditionella kräftor så klart med även pajer, räksmörgåsar, sallader och lax i olika former. Efter middagen blev det kaffe med kaka samt klurigheter i trädgården i den helt fantastiska sensommarkvällen. På bilden till höger ser vi det fina långbordet med Krister och Laura längst fram med sina fina kräft-huvudbonader ☺.

Senare i september var Norrköpingsavdelningen värd för den första distriktskonferensen på länge. Distriktsstyrelsen kommer att anordna ca tre konferenser per år framöver. Vid konferensen deltog representanter från avdelningsstyrelserna Kinda, Motala, Mjölby, Linköping samt Norrköping. Representanter från kansliet och distriktsstyrelsen var också närvarande. Förbundordförande Åsa Strahlemo var med via länk och informerade om deras arbete inom DHR samt visioner de närmaste åren. Syftet med konferensen var bl. a. att knyta band mellan de olika avdelningarna i regionen för att kunna samarbeta på olika plan men även att förbättra samarbetet på en distrikts- och förbunds nivå. På bilden ser ni hela gänget som deltog i konferensen.

Den 22 september träffades vi för höstens andra medlemsmöte där styrelsen som vanligt informerade om arbetet. Efter det följde ett föredrag av fotografen och friluftsentusiasten Magnus Muhr med titeln ”130 mil på cykel, ett äventyr genom Sverige”. Magnus berättade om sin fantastiska resa från Norrköping till Luleå. Vi fick höra om äventyr längst Sveriges vägar och hur det är att äta, sova och leva på vägarna och i skogen på okända platser under 13 dygn. Under föredraget fick vi njuta av fantastiska bilder från vårt vackra Sverige.

Den 13 oktober samlades över 20 medlemmar för att förbereda Sommarhemmet inför vintern. Det städades inomhus och i trädgården tog man hand om växter och satte in möbler för vinterförvaring. Som belöning fick vi medlemmar en fantastiskt god räksmörgås som Ulla, Margareta och Marianne hade ordnat. Vi ser fram emot våren då utemöblerna kommer ut i trädgården igen. På bilden till höger ser vi Thure och Göran som hjälpte till hela dagen i trädgården med att bära in möbler och kratta löv mm. Stort tack till alla som hade möjlighet att hjälpa till.

På medlemsmötet i oktober, 20:e, var temat Halloween. Medlemmarna fick komma in i ett förvandlat Sommarhem där gästar och spöken hade tagit över. Efter kort information från styrelsen blev det fika samt klurigheter i form av quiz och skattjakt som Laura och Krister Johansson hade ordnat. Vi tog även fram vårt chokladhjul som för eftermiddagen blev "Bus- eller- Godishjulet." På bilderna till vänster

ser vi häxan Catharina och gästen Kajane som spinner på hjulet samt Greve och Grevinnan Dracula som gästade festen.

Under våren och sommaren fick vi många önskemål om att se filmen "den sista resan" vilket vi gjorde på filmkvällen den 5 november. Personerna bakom filmen är Filip Hammar och Fredrik Wikinsson och handlar om Filips pappa Lars resa tillbaka till sitt älskade Frankrike för att få tillbaka sin livsgnista. Det var många skratt men även tårar under visningen av den fantastiska dokumentärfilmen.

För första gången på länge spelade vi Bingo på medlemsmötet 17 november. Som vanligt informerade styrelsen om arbetet men även de visioner som förbundet har för de närmsta åren. Bingo var uppskattat av medlemmarna och något vi kommer att ha på fler medlemsmöten framöver.

Det sista medlemsmötet för året var vår Julfest den 15 december, där över 40 medlemmar deltog. Vi fick underhållning av "Pastorn och Dödgrävaren" (Göran Bjarnegård och Carina Johansson) följt av jultallrik och senare fika. Vi hann även med julpyssel i form av olika änglar och så klart vårt fina Chokladhjul. En mycket fin eftermiddag.

Styrelsen har även under hösten varit aktiv i DHR:s arbete nationellt. Vi har haft en representant från styrelsen som har deltagit på ett antal möten där alla avdelningar i landet samt förbundsstyrelsen har träffats för att få mer information om föreningens arbete samt att kunna påverka från oss i Norrköping. Detta är ett arbete som fortsätter kontinuerligt framöver.

Catharina under Eken

Jag kan berätta om första gången jag besökte DHR och hur jag då blev medlem. Jag bodde just då med min älskade Sigge, min bortgångna man. Under en varm sommardag bestämde vi oss för att åka runt i Svärtinge för att leta efter ett badställe. Det var inte lätt att hitta ett som jag kunde bada i eftersom vi både två satt i rullstol. Vi körde runt och runt. Till slut åkte vi förbi ett badställe med en lång brygga och ett hus i ett fint område med mycket vackra planteringar och en stor Ek.

Vi bestämde oss för att stanna. Vi var nyfikna och gick in och mötte personer i rullstolar där de berättade att det var en förening för handikappade vid namn DHR. Det var flera personer med olika handikap som badade i sjön. De berättade om sin förening och att man måste vara medlem för att besöka stället. Jag och Sigge kollade på varandra och kände oss direkt hemma. Det kändes som en självklarhet att vi skulle bli medlemmar och i slutet av dagen så blev vi det och vi kunde bada med våra nya vänner och diskutera livsfrågor. Trots sina funktionshinder tog sig medlemmarna ändå ut till sommarhemmet med stor möda och spred glädje. På den tiden var inte färdtjänst lika tillgängligt som det är i dag.

Jag har varit medlem i över 30 år och det visar hur mycket föreningen har betytt för mig. Under dessa åren har jag fått så många kamrater som gett mig mycket glädje. DHR har betytt mycket för oss. Man har lärt känna vänner för livet. Några av oss är inte längre vid liv men finns fortfarande i minnet.

Mina barn varit med och växt upp i föreningen och det har resulterat i att de nu arbetar med rättvisefrågor för personer med funktionsvariationer vilket gör mig glad, alla personer som kan arbeta för våra frågor är viktiga.

Under den första tiden på Sommarhemmet var det ett hus med utedass som sedan byggdes om, likaså bryggan som isen tog gång på gång. Det som slår mig är att det under alla år är det eldsjälarna som verkar för att Sommarhemmet skall förnyas och förbättras. Utan dessa eldsjälarna kan inte Sommarhemmet överleva.

Hoppas vi ses när Eken spirar med sin ljuvliga grönska där vi fortsätter med våran kamp.

/Catha under eken

Medlemmar DHR Norrköping

Vid årskiftet 2024/2025 är vi 121 medlemmar i avdelningen Norrköping (den 14:e största avdelningen i Sverige av 111 st).

Vi välkomnar medlem Linnea Karlsson

Vi minns även Gunn-Britt Andersson som har lämnat oss under 2024

Vår lokala historia

Som vi har skrivit i föregående medlemsblad dök vi i styrelsen ner bland pärmar i arkivet och hittade en riktig skatt. En pärm fylld av sammanfattad historia från 1940-tal då vår förening startade fram till slutet av 1900-talet. Den medlem som har suttit i säkert hundratals timmar för att sammanställa vår historia är vår Kerstin Sköld. I förra bladet sammanfattade vi 50-talet och nu kommer en återberättelse av arkivets anteckningar från 60-talet.

Vi är så otroligt glada över att Kerstin har samlat vår historia så vi medlemmar nu kan ta del av denna men även ge den vidare till kommande generationer

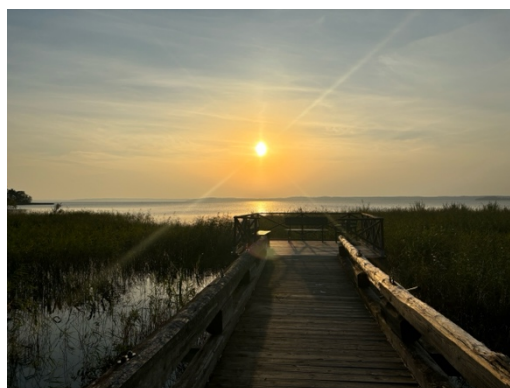
Först en sammanfattning från arkivet av Kerstin Sköld:

Kamratföreningen De Vanföras Vål (KDVV) bildades 1923 på initiativ av Anna Vogel, föreståndare på Vanförestalten i Göteborg. På grund av ett otillgängligt samhälle kunde handikappade barn och ungdomar i allmänhet inte gå i vanliga skolor på hemorten, utan fick under terminerna internatutbildning vid de så kallade Vanförestalterna. Från början var KDVV en kamratlänk för elever och före detta elever, som ofta levde isolerat efter skoltiden. Föreningen skulle anordna kamratmöten och tillvarata medlemmarnas intresse. De närmsta åren bildades kamratföreningar även vid anstalterna i Helsingborg och Stockholm och man gick senare samman i Riksorganisationen De Vanföras Vål. Organisationen kom att byta namn till De Vanföras Riksorganisation (DVR) 1946 och vidare till De vanföras Riksförbund 1955 följt av De handikappades Riksförbund (DHR) 1965. År 2009 lät DHR ordet handikapp gå till historien och byter namn till Delaktighet, Handlingskraft, Rörelsefrihet, det som vi i dag står för.

1960-talet

Ett, som skulle visa sig, långvarigt för att inte säga ändlöst arbete fortsatte under 1960-talet gällde ett tillgängligt samhälle för alla.

År 1962 fick vanföra barn lagstadgad rätt till skolgång, något som andra barn fått redan 1842. Före 1962 var ett handikappat barns möjligheter till utbildning beroende på de styrandes vilja eller ovilja. Vår inställning till att elever skulle gå i skola på hemorten och inte sändas till institutioner vann gehör så småningom.

Flera invalidlägenheter blev klara. Vid föreningen Östgyllens 20-årsjubileum 1961 konstaterade ordförande Johannes Storm att behovet av invalidlägenheter, för dem som anmält intresse, i det närmast var tillgodosett. Vid jubileet på Riks-City deltog för övrigt 120 personer, bland annat borgmästare Sven Lutteman. Östra distriktets ordförande Lennart Krohn överlämnade ett solur till Sommarhemmet. DVR:s ombudsman Nils Wallin delade ut färdjänstpaket till två medlemmar och överlämnade en ordförandeklubba från förbundet. I sitt anförande nämnde han särskilt förbundets gemenskap- och återanpassningskurser för både äldre och yngre medlemmar och arbetsmarknadsfrågor.

Från den 1 juli 1962 skärptes byggnadsstadgan genom ett tillägg om tillgänglighetskrav vid ny- och ombyggnation till § 42a. Trots denna skulle DVR få fortsätta sin kamp mot särlösningar och kryphål i lagstiftelsen.

Otillgängliga entréer till byggnader som apotek, försäkringskassor, postkontor, kyrkor affärer och för höga trottoarkanter mm stod på dagordningen. Det enda tillgängliga apoteket i Norrköping var apoteket Lejonet på Kungsgatan. Biblioteket skickade hem böcker till boklånare men det hade varit bättre om lokalerna varit tillgängliga. Besvikelsen var stor över otillgängligheten även vid nybyggnation, t.ex. en hög trappa vid nybyggnad av Hemgården, där föreningen praktiskt taget föddes. En del påverkansarbete gav ibland positivt resultat. Vid utbyggnad av museet till exempel, installerades en hiss. Med tiden började kommunen att fasa ned trottoarkanter vid av föreningens angivna ställen.

I föreningens verksamhetsberättelse för 1966 läser man: ”En kontinuerlig bevakning, i viss mån med framgång men ofta med nedslående resultat, har under året pågått i gatu- och bostadsfrågor.”

Vid riksförbundets kongress 1965 i Malmö beslutades, trots konflikter med HCK (Handikapporganisationernas centralkommitté), om namnbyte till De Handikappades Riksförbund (DHR). Svensk Vanföreskrift ändrade samtidigt namn till Svensk Handikappstidskrift (SHT).

Nils Wallin, som arbetade under 35 år som ombudsman och kanslichef på riksförbundet berättar i andra boken utgiven 1987 från projektet ”Handikappsrörelsens Historia”, om bakgrunden till DVR:s namnbyte (boken finns på Sommarhemmet om ni har intresse att läsa). Inom DVR ansågs det dels att namnet vara otidsenligt och dels att DVR var det enda handikappsförbundet som arbetade med frågor som berörde alla handikappsgrupper. Bostäder, handikappsersättning, bilstöd, vårdbidrag och färdstjänst var några frågor som förbundet hade drivit i många år. Inför kongressen 1965 hade alternativen ”De Rörelsehindrades Riksförbund (DRR)” och ”De Handikappades Riksförbund (DHR)” diskuterats. DVR lät till och med inregistrera de båda namnen hos Patentverket så att de skulle finnas kvar till den kommande kongressen. Kongressen beslutade sig för namnet DHR. Med facit i hand kan man tycka att valet skulle ha varit det andra. Då hade många konflikter inom handikappsrörelsen undvikits. Senare har namnbytet diskuterats på nytt, eftersom DHR främst är en organisation för personer med rörelsehinder. Det är ett problem med att ändra namnet DHR och vad det står för, då det har blivit så väl inarbetat i allas medvetande.

Kårt barn har många namn och handikappade barn har genom historien kallats halt, lytt, krympling, lemlästat, ofärdigt, invalid och vanförd. Troligen finns det flera uttryck. Nu tillkommer namnet Handikappad. I framtiden skulle barnet bli rörelsehindrat, funktionshindrat, funktionsnedsatt.....

1966 invigdes Hageby Centrum, bestående av en affärsdel, pensionärshem, specialbostäder och dagverksamhet. Det var det första affärscentrum i landet att inrikta sig på att i alla avseenden göra det bekvämt för gamla och handikappade.

De handikappade kunde åka rullstol från sina lägenheter direkt in i varuhuset. Hageby Centrum invigdes av Prins Bertil, som enligt pressen var i högform: ”I dagcentret för handikappade kastade Prinsen boll (looping) med vanföre Bertil Andersson och underhöll sig med personal och handikappade. Prinsen provade bowlingbanan, tittade in i affärer, köpte lotter och såg över huvud taget ut att trivas.”

Norrköpingsavdelningens ordförande Gunvor Andhäll och Maj-Britt Andersson var mycket nöjda deltagare vid invigningen men kunde konstatera att det saknades en handikappstolett...

1969 tillsatte föreningens styrelse en arbetsgrupp under ledning av Göran Grufman för att bevaka samhällets behandling av frågor, som berör handikappade personer, t. ex. arbete, gatumiljö, trafik och parkering, offentliga byggnader, färdtjänst mm. På kort tid uträttades en hel del; diskussioner med olika kommunalråd i byggnads-, arbets- och skolfrågor, bevakning av utformningen av det nya badhuset och förberedelser för uppvaktning i färdtjänstfrågor i kommunen inom vårt verksamhetsområde, som inte löst dessa frågor.

Transportmöjligheterna för personer med omfattande handikapp var fortfarande små. De flesta var helt beroende av hjälp från sin familj och vänner. Att bryta denna isolering var en viktig fråga för handikappsreelsen.

Som nämnts hjälpte rödakorsare till med resor till föreningsmöten och gudstjänster. En stor förbättring skedde 1963, då Röda Korset kunde ställa upp med en ombyggd ambulans. Den hade plats för två rullstolar, som skjutsades in på en ramp, och några sittplatser på sidobänkar. 1965 utökades antalet fordon med en rödakorsbuss och en av staden inköpt färdtjänstbuss, som hade både lift och plats för tre rullstolar. Y` s Men ´s Club skänkte också en buss. Transporterna utfördes av personal från Röda Korset, Bilkåristerna och Brandkåren. Ungdomens Röda Kors ställde vid behov upp med sin buss. Transporterna blev smidigare och väntetiderna mindre. Beställning av resor till föreningsmöten och andra arrangemang sköttes till en början av föreningen genom makarna Maj-Britt och Bertil Andersson från deras bostad. Det rörde sig om närmare 500 transporter om året i vardera riktning. Därtill kom ca 350 resor tur och retur i idrottssammanhang. Med tiden tog Norrköpings stad över transporttjänsten. Resorna var fortfarande begränsade. 1966 inrättades en liten beställningscentral i Hageby Dagcentral. Till beställningstjänsten anställdes personal med egna handikapp, Bertil Olsson och Leif Karlsson. Före kl. 8 och efter 17 tog Brandkårens folk över. Enligt uppgifter var vid denna tid 175 personer berättigade till resor med specialfordon.

I pressklipp angående stadens inköp av buss stod att läsa ”Nästa år skall de handikappade i Norrköping ha en specialbuss till sitt förfogande för transporter. I första hand blir det en bestämd körrutt för att transportera de handikappade till arbeten, skolor och annat med regelbundna tider. Till läkarbesök och liknande skall också bussen få användas. Däremot går det inte att få åka bussen till hårfrisörska, affärer mm. Bussen går bara turer inom staden. Endast undantag kan bli för någon kollektiv utflykt.”

I och med att allt fler kunde skaffa sig bil blev parkeringsfrågor aktuella. Från föreningen arbetades det för att lösa problemet.

1964 beräknades ca 30 invalidbilar vara i trafik i Norrköping. I flera år försökte man att, i likhet med vad som gällde i Stockholm, få generella parkeringskort, som berättigade till parkering var som helst utom på platser med stannandeförbud. Enligt pressklipp 1969 kunde handikappade bilförare i Norrköping få tillstånd ett år i taget att parkera trots förbud utanför sitt hem och sitt arbete. Pressen skrev: "Invalidbilister kan inte få någon särskild markerad parkeringsplats säger kommissarie Axel Karlmark."

1966 kunde medlemmar i DHR delta för första gången i ett riksrally, som förbundet anordnade. Avsikten var att visa den rörelsehindrades körskicklighet. DHR ansåg och anser att bilen skall betraktas som ett tekniskt hjälpmedel i vidare mening, en möjlighet att även bryta isolering och ge fritiden ett rikare liv.

1967 förändrades trafikmiljön för alla bilister, då Sverige övergick till högertrafik.

Idrotten tilltog i omfattning. Alf Nygren, idrottskonsulent hos förbundet, besökte avdelningarna i landet. Utbytet med andra föreningar var livligt. Tävlingsmöjligheterna blev fler och fler.

Det har funnits många duktiga idrottare i vår förening. De tävlade i olika bollspel, volleyboll, bordtennis, boccia och bågskytte som exempel. I början av 1960-talet hade schackklubben en livlig verksamhet och deltog i vänskapsmatcher och klubbturneringar. Norrköping-Korpens 4-mannamästerskap hemfördes av DVR för första gången hösten 1964, då SJ besegrades i sista rondan i divisionen 1. I laget spelade Sven Häll, Erland Lundell, Johannes Storm och Anders Törnqvist.

Riksmästerskapet för handikappade i bågskytte, varpa och bocca arrangerades 1965 vid Himmelstalund i Norrköping. Det var en stor satsning med över 200 deltagare och tävlingarna blev mycket lyckade. Föreningen var även arrangör för Östra distriktets serietävling i volleyboll, bordtennis och boccia, 5 december samma år. Vid båda tillfällena stod Norrköpings Stad som värd vid festmåltid och representerades främst av borgmästaren Sven Lutteman.

Av verksamhetsberättelsen 1968 framgår att antalet schackutövare minskade. I årsberättelsen från föreningens schackklubb står det: "det behövs en rekrytering inom vårt schack. Har ni hört om värdinnan som samordnade: Schackspelare får hyra rum. Varför just en schackspelare, frågade någon? Dom flyttar sällan och flyttar dom så är det först efter lång betänketid."

1969 deltog föreningens idrottare i klubbmästerskapstävlingar i boccia, stående och sittande i grupp, inom- och utomhusvarpa, bordtennis, looping och bågskytte. Vidare deltog man i Korpens seriespel i varpa och bordtennis, distriktmästerskap i boccia och curling i Motala, riksmästerskapstävlingar i varpa, boccia och bågskytte i Karlskrona, riksmästerskapstävlingar i bordtennis och simning i Linköping samt Solnaspelen. De senare samlade en rekordstor deltagarskara från samtliga nordiska länder.

DHR var huvudman för svensk handikappsidrott till 1969. Då bildades SHIF (Svenska HandikappsIdrottsFörbundet), som anslöt till Riksidrottsförbundet. Lokalt verkade en sektion i DHR med namnet NHIF (Norrköpings HandikappIdrottsFörening) fram till 1971, då den blev fristående.

Lokalfrågan blev aktuell igen, då gamla Folkets Hus revs. Från den 1 december 1960 hyrdes en tillgänglig lokal på Smedstugugatan 17. Där ordnades fritidsverksamhet. Telefon och radio installerades. En TV-apparat skänktes av Norrköpings Elektroniska Fabriker AB (NEFA). 1961 inköptes ett piano.

Föreningen inköpte även bingospel och anordnade bingokvällar. Antalet deltagare ökade från gång till gång. 1967 var man uppe i åtta bingokvällar. Mötesverksamheten var över huvud taget livlig med i genomsnitt 85 deltagare per gång. Luciafesten 1964 blev ett speciellt minne, då både Norrköpings och Odenses Lucior med tärnor kom på besök.

Slöjdverksamheten fortsatte med alster till bingovinster, försäljning vid julbasarer mm. Kurser anordnades bland annat i maskinskrivning. 1961-1962 tilldrog sig en kurs i knyppling stort intressen.

Föreningsutflykter, flera gånger per år, fortsatte som tidigare med hjälp av rödakorsare. Det var resor med bussar till olika orter samt båt färder på Kinda kanal och ut i skärgården. 1961 tillbringade några medlemmar en tid i förbundets lägenhet i semesterbyn Riva del Sol i Italien. 1969 öppnade DHR rekreationsverksamhet vid hotell Årevidden i Åre.

Flera medlemmar deltog i Östra distriktets återkommande Gemensamhetskurser för ungdomar och äldre. Kursen för äldre hölls ofta på Tranåsbaden.

1966 kunde föreningen Östergyllen fira sitt 25-årsjubileum med supé på Riks-City. Pressen skrev: "Ordförand Gunvor Andhäll välkomnade omkring 100 gäster. I en historik gav hon en översikt av föreningens mångskiftande verksamhet och nämde en del önskemål." Förtjänsttecken utdelades till 17 medlemmar.

1967 hölls Östgötaavdelningens kretssamkväm i Norrköping. 185 personer deltog. Representanter för föreningen deltog vid Östra distriktets årsmöte. Vid årsmötet 1966 i Eskilstuna beslutades att distriktets kontor och expedition i Linköping skulle flyttas till Västerås.

Nya aktiviteter tillkom de här åren.

Medlemmarna fick komma till Arbis på generalrepetitioner. Varuhuset Epa (se bild till höger från Norrköping 1965), Domus och Spiralen inbjöd till julhandel på kvällstid, då det var mindre trångt. Medlemmarna bjöds på kaffe och fick presenter. När andra kunder kom på detta så stannade de också kvar efter stängningsdags. Det blev lika trångt som på dagstid och inbjudningarna upphörde. Behovet blev också mindre när varuhusen blev större och tillgängligare.

Sommarhemmet Hagalid hade varit en stor glädje och nytta för dem som inte hade stora möjligheter att komma någonstans i en tid utan handikappsanpassning och färdtjänst. I årsberättelsen 1960 skrev Gunvor Andhäll ”Och detta att tidigt på morronen kunna sitta och dricka kaffe på verandan och höra göken, se hararna nere på ängen, då alla sover bort sin tid, det är väl livet.”

Kontraktstiden för Sommarhemmet började gå mot sitt slut. Bostadsbyggandet i kommunen krävde tomtmark och föreningen fick lämna Hagalid. Ett nytt Sommarhem togs i bruk 1969 i Svärtinge, där Sjöstugan, som tidigare inrymt tre arbetarbostäder till bonäs Gård, byggdes om för ädamålet. Iordningställandet av det nya sommarhemmet blev möjligt genom bidrag från kommunen, försäljning av Hagalid, gåvor och frivilliga insatser.

Flytten till Sjöstugan i Svärtinge medförde ett miljöombyte. Nu fick man en öppen strandtomt med sjöutsikt, även om man såg mest vass. Det fanns en stenpir som blev underlag för en enkel brygga, som nådde utanför vassen. Mycket arbete lades ned på röjning av sly, vass och träd för att skapa ljus och rymd mot sjön. Maj-Britt Andersson skrev senare: ”Vårt nya Sommarhem ligger vackert vid en sjö, år 68 sade vi till Hagalid adjö men det är länge sen, fast tid är relativ och snart så kan vi se det i historiskt perspektiv.”

Föreningens ekonomi var beroende av gåvor och inkomster från kaffelotterier, tombola, Invarosor, rikslotter, julkort och jultidningar. Insamlingar och informationsdrive år 1960 för ”Handikapp 60” skedde på vardagen och vid Sport-60-arrangemang. 1969 var föreningens anslag från kommuner och landsting 7 600 Kr, varav 3000 Kr från Norrköpings stad. Genom testamentsförordnande av framlidna makarna Fritz och Anna Hanzén fick föreningen en betydande penninggåva, som ombildades till en fond, ur vilken bland annat reaktionsbidrag kunde sökas.

Räkneskaperna för 1969 balanserade på 19 590 kr.
Medlemsantalet vid slutet av samma år var 306.

H-r Kerstin

Fortsättning följer i nästa blad då vi ger oss in i 70-talets historia. /Redaktionen

---

KOM IHÅG, TILLSAMMANS ÄR VI STARKA

Vi som har skrivit detta medlemsblad vill tacka alla som har bidragit, speciellt tack till Willy Andresson, Fia Borg, Catharina Floser, Agnetha Svensson, Krister Johansson och Kerstin Sköld.

Har vi din mailadress? Det är viktigt att vi kan nå er på fler sätt än medlemsbladet. Är du osäker på om du har en registrerad mail hos oss så skicka ett mail till norrkoping@dhr.se

---

Vill du få med något i medlemsbladet? Manusstopp för nästa blad är 1:a april 2025. Skicka gärna in bidrag till norrkoping@dhr.se eller kontakta någon av oss i styrelsen.

Ett fontänhus är en plats för och med människor som lever med psykisk ohälsa. Fontänhusets modell är en psykosocial arbetsinriktad rehabilitering som stödjer människor som lever med psykisk ohälsa på väg till återhämtning och reintegrering i samhället.

Sveriges Fontänhus är en del av en världsomfattande organisation med representation i över 30 länder. I dag finns omkring 300 fontänhus som stödjer människor som lever med psykisk ohälsa. Sveriges fontänhus Riksförbund arbetar för att skapa en gemensam plattform för Sveriges 14 befintliga Fontänhus och att starta nya.

För mer information: besök www.sverigesfontanhus.se
kontakt: info@sverigesfontanhus.se

Kontakt:

norrkoping@dhr.se

Facebook: [DHR Norrköping](https://www.facebook.com/DHRNorrkoping)

Hemsida: www.dhrnorrkoping.se

Styrelsen: Ordförande Vesa Ojava (0707-181096), vice ordf. Cecilia Andresen (0734-245909), sekreterare Jeanette Segerqvist (0704-834476), kassör Bengt Johansson (0707-180927), ledamot Jonny Svensson (0730-390267).

Adress Sjöstugan: Bonäs gård 4, 605 60 Svärtinge

Postadress: DHR Norrköpingsavdelningen, Thapperska, Gamla Övägen 23, 603 79 Norrköping

Organisationsnummer: 82 50 01-0546

BankGiro: 5038-6192